

PSYb 2860 Psychologie a architektura – distanční verze , 30. září 2020

vyučující: Lubomír Kostroň

Vzhledem k nutnosti vest kurs distanční formou, bude převažovat samostatná práce studentů při objevování pramenů a hledání vlastních odpovědí na lektorem nabídnuté otázky.

Cíl kurzu:

- formulovat nabídku odborné spolupráce architektům (urbanistům) podle individuálního zájmu (budoucího profesního zaměření) studenta/studentky.

Východiska:

- Úvodní téze: pomocí pozorování a přemýšlení o prostředí (architektuře) stát se lepším psychologem. Naopak, pomocí přemýšlení o psychologii stát se lepším tvůrcem prostředí (architektem). V obou oborech (psychologii i ekolobgii) totiž souběžně a navzájem působí viditelné i neviditelné struktury. Tyto struktury jsou však jen okamžitým projevem viditelných i neviditelných procesů. *Rozpoznáme je? Rozumíme jim? Umíme své ponatky/hypotézy sdílet s ostatními? Celoživotní úkol – je třeba vážně začít.*
- Podívat se na vývojové (historické) souvislosti mezi viditelnými strukturami (architekturou) a chováním lidí - neviditelnou strukturou (vlastnostmi místa, situací, mentalitou). *Veliký prostor pro spekulace, většinou mimo vědecké uchopení.*
- Osvojit si základní pojmy, vyjadřující nejen funkce, ale i lidské hodnoty v umělém, člověkem vytvořeném prostředí (v exteriéru, interiéru) a hledat paralelní pojmy. *Např. genius loci - kouzlo osobnosti a ozřejmovat si tak souvislosti mezi vnějším a vnitřním prostředím – působení jejich vzájemného souladu i disproporcí.*

Zápočet:

bude udělen za samostatnou práci a aktivitu studentů při konzultacích v průběhu sememstru a dale za **seminární práci**. Lze ji napsat na jedno ze dvou témat :

a) portfolio/nabídka témat (a metod) odborné spolupráce psychologa s architektem/urbanistou při řešení konkrétního druhu problému, zajímavějšího studenta/studentku. Práce by měla mít podobu odborné nabídky (PR, marketing) nebo

b) psychologický rozbor působení konkrétního prostředí a návrh na jeho využití/zlepšení (místa ve vnějším prostředí např. veřejný prostor), na kterém studentovi záleží (výchozí je mentální mapa místa/města), případně návrh a zdůvodnění uspořádání svého budoucího bytu. Očekává se výkresová a textová část práce.

Doporučuji práci odevzdat do konce kalendářního roku. Poslední termín pro odevzdání práce je konec zkouškového období, tedy 28.2.2021. Rozsáhlejší projekt lze případně zpracovat ve skupinách 2 – 3 studentů po předchozím schválení. Hodnocení vyučujícím bude studentům zasláno a jednotlivé práce budou zpřístupněny účastníkům kurzu na webových stránkách tohoto kurzu.

Setkání budou další probíhat formou internetových konzultací v prostředí Zoom, v době od 14.00 do 17.30 hod. podle rozvrhu uvedeného níže. Přístup byl rozeslán registrovaným studentům hromadným dopisem. Kromě setkání lze konzultovat práci v průběhu celého semestru a to kdykoliv – prostřednictvím adresy 1898@mail.muni.cz. Konzultace se mohou také budou týkat věcí, které potřebují vysvětlit – např. jak je využít pro práci, kterou chce student zpracovat

K jednotlivým tématům budou na webovou stránku kurzu vyvěšeny texty, upřesňující podrobněji obsah setkání i odkazy na prameny informací. Předpokládá se, že studenti průběžně prostudují odpovídající materiál z nabídky k jednotlivým termínům konzultací, podívají se na nabídnutá videa, navštíví doporučené webové stránky a vyhledají samostatně v internetu nové zdroje informací.

Program seminářů – seznam konzultovaných témat:

1. setkání 8.10. 14.00 – 16.30 hod.

Psychologie a prostředí. Kontext určuje význam vnímaného. Pro psychologa jsou znalost psychiky člověka a znalost prostředí jsou rovnocenně důležité (Egon Brunswik). Zájem o prostředí = zájem o hmotnou kulturu (třeba architekturu) a duchovní kulturu (třeba historii), viditelné a neviditelné a neviditelné struktury v prostředí (i charakteristiky osobnosti). Nutnost diagnostiky platí v obou případech - oba směry musí umět poznat kořeny (rodinná, osobní anamnéza – historie), vidět viditelné znaky přítomnosti a z nich usuzovat na neviditelné principy - pak odvozovat co udělat, jakou změnu navodit.

Co může psychologie nabídnout architektovi. Kdo se tématem v ČR zabývá? Jak roste odbornost? Odkazy na jména a pracoviště, o kterých v ČR vím.

2. setkání - konzultace 14.10. 14.00 – 16.30 hod.

Byt, bydlení, teritorialita, rodinné vztahy. Diagnostika.

Fyzikální charakteristiky prostoru. Analýza prostoru : funkční, estetické a psychologické složky interiéru. Inventář pro hodnocení prostoru.. Co je to byt a domov. Proxemika. Vícegenerační soužití. Jaký byt je nejlepší?

3. konzultace 22.10. 14.00 – 16.30 hod.

Obrazy města. Mentální mapy interiéru a exteriéru (fakulta, místo bydliště ...), Pohled do historie (co vyčteme ve starých obrazech a plánech města Brna).

4. setkání 29.10. 14.00 – 16.30 hod.

Komunikace. Komunikující město, komunitní plánování, komunikace architekta a klienta. ***Problémy života ve městech,*** zlepšování života ve městech (W.H. Whyte N.Y.City, Jan Gehl Dánsko), psychologie v urbanismu (urbanismus jako komunikace, multikriteriální hodnocení, sociologické a psychologické metody zjišťování).

Literatura:

Nabídka vybrané literatury je uvedena ve zvláštním souboru na webové stránce kurzu.